

De schout en de schepenen bestuurden de middeleeuwse stad. Daar hoorde ook het maken van regels bij, waar de inwoners zich aan moesten houden. Deden ze dat niet dan kregen ze straf van de schout en de schepenen.

VOOR PAAL STAAN

Had je iets gepikt, of had je bijvoorbeeld geroddeld en je werd betrapt, dan moest je met je hoofd en handen in de schandpaal. Je kreeg een bord om je nek waarop stond wat je had gedaan.

De schandpaal stond midden op het plein, het liefst op een dag dat het erg druk was in de stad. De mensen konden je uitschelden, op je spugen of je bekogelen met rot fruit.

DOODSTRAF

Oog om oog, tand om tand zeiden ze in de middeleeuwen. Dat betekent dat als je iemand had vermoord, je de doodstraf kreeg: wat je bij een ander deed kreeg je zelf ook. Je werd dan opgehangen, moest op de brandstapel of je hoofd werd afgehakt. Had je iets heel ergs gedaan, dan brak de beul al je botten voor je doodging. Of ze bonden je benen en armen vast aan vier paarden. Die werden dan ieder een andere kant op gejaagd. Zo werd je in stukken getrokken. Vierendelen noemen ze dat.

Soms werd een misdadiger niet gedood, maar verbannen. Hij moest de stad uit en mocht niet terugkomen. Dat lijkt niet zo erg, maar het leven buiten de stad was eenzaam en gevaarlijk. Verbanning was een zware straf.

ROTTIE TOMATEN VOOR STRAF

Als je in de middeleeuwen iets fout had gedaan, werd je streng gestraft door de schout en de schepenen. En iedereen mocht het weten. Of eigenlijk: iedereen MOEST het weten. Want als je zag wat voor straf misdadigers kregen, haalde je het niet in je hoofd om hetzelfde te doen! Toch?

PIJN LIJDEN

Had je iets ergs gedaan, bijvoorbeeld iemand bedrogen, ingebroken of God beledigd, dan kreeg je een lijfstraf. Voor stelen kon bijvoorbeeld je hand eraf worden gehakt. Dan kon je dat tenminste niet meer doen. Veel straffen van toen vinden wij nu maar akelig. Zo staken ze ook wel je oog uit, verbrijzelden ze je duimen of kreeg je een brandmerk met een gloeiend heet ijzer.

DE REGELS VAN DE KERK

Nog veel belangrijker was wat er na je dood gebeurde. Ging je naar de hemel of de hel? De geestelijken (de bisschoppen, priesters en pastoors) wisten precies hoe je je tijdens je leven moest gedragen. Zij waren de enigen die de Bijbel konden lezen, die in het Latijn was geschreven. In ieder geval moest je je houden aan de Tien Geboden. Dat zijn regels die in de Bijbel staan. Er staat bijvoorbeeld dat je niet mag stelen en doden. Maar er waren nog veel meer regels en geboden. Als je je daar niet aan hield, beging je een zonde. Je kon je zonden op verschillende manieren goedmaken. Bijvoorbeeld door te biechten, een aflaat te kopen of op bedevaart te gaan.

BIECHTEN

Had je iets gedaan dat niet mocht, dan kon je maar beter naar de kerk gaan en dit opbiechten. In een biechtstoel, een soort donkere kast, vertelde je aan de pastoor welke slechte gedachten je had. Die gaf dan een straf. Je moest bijvoorbeeld heel veel bidden.

AFLAAT

Je kon een zonde ook goedmaken door een aflaat te kopen. Dit was een papier waarop stond dat je geen straf meer hoefde te hebben. Je moest daarvoor geld betalen aan de kerk, een soort boete dus. Zou jij je zonde gewoon geheimhouden? Slim bedacht, maar God weet alles! Tenminste, dat dachten ze in de tijd van steden en staten.

BEDEVAART

Had je echt iets goed te maken, of wilde je er heel zeker van zijn dat je in de hemel terecht zou komen, dan kon je een bedevaart maken. Dat is een reis naar een heilige plek. Tijdens de lange tocht kon je nadenken over je zonden. De kerk kon je voor straf op bedevaart sturen.

Monniken en nonnen leefden in een klooster. Zij kozen voor een leven dicht bij God. Zij konden de hele dag bidden, biechten en de Bijbel lezen.

DE MACHTIGE KERK

In de tijd van steden en staten was de kerk erg machtig. Mensen waren heel gelovig. Bijna iedereen was christen. Mensen waren ontzettend bang voor de hel. Ze wilden graag in de hemel terechtkomen. Geestelijken vertelden hoe mensen moesten leven om in de hemel te komen. Ze hadden veel invloed op het leven van gelovigen. Er waren veel regels en je kon je er maar beter aan houden! De straffen in de middeleeuwen waren namelijk erg streng.

